

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบทางสุขภาพจากการท่องเที่ยวเขตถนนคนเดิน
 ปายต่อประชาชน ที่อาศัยบริเวณถนนคนเดิน อำเภอปาย
 จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นายอนันท์ โกฏิกำ

ปริญญา สาธารณศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ. ดร.ยูวงค์ จันทรวิจิตร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
 ผศ. ดร.วราภรณ์ บุญเชียง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมภาคบริการให้นักท่องเที่ยวเกิดความพอใจ ซึ่งต้องอาศัย
 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยว ผลจากการท่องเที่ยวจึงทำให้
 เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบอันเป็นสาเหตุของปัญหาต่างๆ การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้ มี
 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางสุขภาพของประชาชนที่อาศัยบริเวณถนนคนเดินปาย จากการ
 ท่องเที่ยวในเขตถนนคนเดินปาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างใน
 การสนทนากลุ่ม ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่บนถนนสายหลักของถนนคนเดินปาย ประชาชนที่
 อาศัยอยู่บนถนนสายรองถนนคนเดินปาย เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการบนถนนคนเดิน
 ปาย เลือกแบบเจาะจง จำนวน 32 คน กลุ่มตัวอย่างในการจัดเวทีเพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อร่างรายงาน
 ผลกระทบจากการท่องเที่ยวเขตถนนคนเดินปาย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เลือกแบบเจาะจง
 จำนวน 40 คน การศึกษาครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดของเดวิด สุขกำเนิด, วิชัย เอกพลากร และปัตพงษ์
 เกษสมบูรณ์ (2545) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แผนที่จุดเสี่ยง แนวคำถามในการ
 สนทนากลุ่ม แบบบันทึกการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกและอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอปาย โดยผู้
 ศึกษาสร้างจากการทบทวนวรรณกรรมและประยุกต์ใช้เครื่องมือของ วีรยา ชัยมานะกิจ (2551) ผ่าน

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และจัดหมวดหมู่เนื้อหา

จากการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวในเขตถนนคนเดินปายก่อให้เกิดผลกระทบทางสุขภาพ ทั้งด้านบวกและด้านลบต่อ ดังนี้

ผลกระทบทางสุขภาพทางกายด้านบวกคือ ได้รับการส่งเสริมสุขภาพจากหน่วยราชการ ด้านการออกกำลังกาย และการป้องกันการเสพติดบุหรี่ และสุรา ด้านลบ คือ ปัญหาการเสพติดบุหรี่ และสุรา อุบัติเหตุ โรคติดต่อ เสี่ยงดัง มลภาวะทางอากาศ และน้ำเสีย

ผลกระทบทางสุขภาพทางจิตใจด้านบวกคือ ประชาชนมีความสุขจากการพักผ่อนในพื้นที่ ถนนคนเดินปาย ด้านลบคือ มีความวิตกกังวลในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ผลกระทบทางสุขภาพทางสังคมด้านบวกคือ สร้างรายได้ให้แก่นักเรียนและประชาชน และได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ด้านลบคือ ทำให้ความสัมพันธ์ของครอบครัวลดลง มีการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินลดลง การจราจรแออัด

ผลกระทบทางสุขภาพทางจิตวิญญาณด้านบวก คือ รู้สึกภูมิใจที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในชุมชน ด้านลบ คือ รู้สึกสูญเสียคุณค่าทางจิตใจ และการเอาเปรียบนักท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้อมูลในการเสนอทางเลือกและมาตรการในการป้องกันหรือลดปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางสุขภาพต่อประชาชน

Independent Study Title Health Impact from Tourism in Pai Walking Street on People Living in Walking Street Pai District, Mae Hong Son Province

Author Mr. Anon Koatkum

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Asst. Prof. Dr. Yuwayong Juntarawijit Advisor

Asst. Prof. Dr. Waraporn Boonchieng Co - advisor

ABSTRACT

Tourism is activities that provide for the tourists' satisfaction. This requires natural resources and environment and local cultural. The impacts of the tourism are both positive and negative. This descriptive study aimed to study the health impacts from tourism on people who live in Pai walking street. The samples were divided into 2 groups: 32 peoples included people who lived in main Pai walking streets and nearby street, government officers whose work related to tourism and employer who work in Pai walking street, selected by purposive sampling for the focus group and 40 stakeholders attended the meeting for public review, selected by purposive sampling. This study was based on the health impact assessment concept of Decharut Sukkumnoed, Wichai Aekplakorn, and Pattapong Kessomboon (2002). The instruments used in this study were risk mapping, focus group guidelines, record of traffic injury and crime. The instrument constructed by the researcher based on literature reviewed and applied from Veeraya Chaimanakij (2008) and reviewed by 3 experts. The data were analyzed by using descriptive statistic and content classification

The results showed that the tourism in Pai walking street had both positive and negative health impacts as follows:

Positive impacts on physical health were; people received support from government including exercise promotion and cigarette and alcohol addiction prevention. Negative impacts were; cigarette and alcohol addiction problems, accident, communicable diseases, noise and air pollution, and waste water.

Positive impacts on mental health were; people have the pleasure of relaxing in Pai walking street area. Negative impacts were; worried about personal safety and property.

Positive impacts on social health were; generate income of the student and people, exchange cultures. Negative impacts were; reduction of family relationship, imitate an appropriate behaviors of tourists.

Positive impacts on spiritual health were; feeling proud that tourists visited the community. Negative impacts were; feeling loss of mental value and taking advantage of the tourists by the employers.

The findings of this study can be the alternative options and measures in preventing or reducing problems from tourism that may cause health impacts on the people.